

ся на Бурлая. Козаки подались до ставка. Богато їх потонуло; загинув і Бурлай. Морозенко кинув ся помагати Гадачанам, але його відбили; він сам ледви всидів на кони і трохи не попав ся в полон, в неволю. Хмельницький побачив, що не візьме польського стана нападом, і постановив собі обступити його навкруги, бити з гармат і заморити голодом. За одну ніч козаки насипали кругом польського стану вал, висший від польського і поставили на него гармати.

Рано третого липня козаки едарили з гармат з валів просто в польський стан. Тоді поляки побачили, що вони дуже широко розтягли окопи, і другого дня окопались другим валом багато вузшим, бигнали за окопи непотрібні коні, а самі рушили за ті нові окопи. Тільки що вони ввійшли за нові окопи, козаки кинулись за ними вслід і насипали ще вище окопи та знов почали бити з гармат в поляків. Поляки насипали свої вали ще більше, а козаки і собі насипали такий високий вал, що з його можна було влучити кулею собаку в польських окопах. День і ніч козаки смалили з гармат на поляків. Кулі сипались, неначе град. Пани розібрали свої шатри, прикрились корогвами, потім як нічого не помогло, почали обкопувати себе й коний. Кождий пан викопав собі яму тай сидів в ній як кертиця у норі. Тоді поляки обкопались третій раз ще тіснійшими окопами, вже під самим містом; але як тільки вони рушили з місця, щоб сховатись за новими окопами, козаки кинулись на задніх і побили велику силу поляків. Через три години козаки й собі вже насипали такий високий вал, що як тільки котрий пан висунув голову з своєї нори, козаки зараз стріляли в його. Козаки зовсім закопали поляків і місто Збараж. Щоб швидче забрати поляків, Хмельницький казав копати під землею великі нори, чи печери, попід валами в саму середину польського стану. Поляки побачили, що козаки чогось перестали стріляти з валів, і догадались: вони ставили на землі миски з водою і клали бубни. В декотрих місцях бубни гуділи, а вода в мисках ворухилась хвилями. Поляки догадались, почали і собі копати печери насупроти козаків та й здибались з ними під землею. Там в темних норах бились козаки з поляками, наче в пеклі.